

Προς: Δήμαρχο Καλαμάτας κ. Αθ. Βασιλόπουλο

Ελιά Καλαμάτας ΠΟΠ – Γνωστοποίηση Καταγγελίας

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ονομασία «Ελιά Καλαμάτας» αποτελεί προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) από την **21/6/1996**, Αρ. Πρωτ. PDO-GR-0030¹. Αναφέρεται στις επιτραπέζιες ελιές ποικιλίας «Καλαμών» που παράγονται στη γεωγραφική περιοχή της Π.Ε Μεσσηνίας με πρωτεύουσα την **πόλη Καλαμάτα** \ Kalamata. Το προϊόν είναι ευρέως γνωστό στο εξωτερικό και ως «Kalamata olives» λόγω των Μεσσήνιων παραγωγών, Μεσσήνιων τυποποιητών, Μεσσήνιων εξαγωγέων και Μεσσήνιων ομογενών που το κατέστησαν γνωστό σε όλη την υφήλιο από το 1900.

Με τη χρήση του ονόματος της πόλης ΚΑΛΑΜΑΤΑ, είναι καταχωρισμένα δυο ακόμα ευρωπαϊκά προϊόντα

- ✓ «ΚΑΛΑΜΑΤΑ» ελαιόλαδο από ποικιλία ελιάς «Κορωνέικη» ΠΟΠ (Αρ. Πρωτ. PDO-GR-0037) &
- ✓ «Ούζο Καλαμάτας» ΠΓΕ (Αρ. Πρωτ. PGI-GR-01840),

ενώ αναδεικνύονται και άλλα παραδοσιακά προϊόντα όπως «σύκα Καλαμάτας», «σταφίδα Καλαμάτας», «πατάτα Καλαμάτας», «παστέλι Καλαμάτας», «σύγκλινο Καλαμάτας».

Η Ε.Ε. σε Δελτίο Τύπου της 20/4/2020 «Γεωγραφικές ενδείξεις Γ.Ε. - ένας ευρωπαϊκός θησαυρός ύψους 75 δις. Ευρώ»², καθώς και ο USDA ΗΠΑ³ σε ανακοίνωση της 4/12/2020 για την Εμπορική Συμφωνία Ευρώπης-Κίνας (Report Number: E42020-0093), επικυρώνουν την ισχυρή προστασία που παρέχει η Ε.Ε. σε καταχωρισμένα ευρωπαϊκά προϊόντα παγκοσμίως και ειδικότερα για το ΠΟΠ προϊόν με εμπορικό τίτλο «Kalamata olives».

Για την διατήρηση όμως της φήμης και για την προστασία Ευρωπαϊκών παραδοσιακών προϊόντων και των παραγωγών τους, επιβάλλεται η πιστή εφαρμογή του Ενωσιακού δικαίου από όλους στην αλυσίδα έγκρισης, παραγωγής και ελέγχου, δίχως εξαίρεση.

Είμαστε στην δυσάρεστη θέση να σας γνωστοποιήσουμε καταγγελία για συστηματική μη εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις Ελληνικές Αρχές διαχρονικά, σε βάρος της καταχωρισμένης ονομασίας προέλευσης «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ, προϊόν γνωστό και ως «Kalamata olives».

Ειδικότερα:

- i. Στις **6/12/2016**, το Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), με την Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) 3247/137259 (ΦΕΚ 4044/16-12-2016)⁴, καταχώρησε στο Ελληνικό Μητρώο ποικιλιών την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης «Καλαμάτα», ως ένα ακόμα συνώνυμο της ποικιλίας ελιάς

¹ <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/#>

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_20_683

³ <https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=EU-China%20Agreement%20on%20Geographical%20Indications%20Will%20Enter%20into%20Force%20in%20Early%202021%20Brussels%20USEU%20European%20Union%2012-02-2020>

⁴ <https://www.e-nomothesia.gr/kat-agrotike-anaptukse/tekhnikoi-kanonismoi/upourgike-apophase-3247-137259-2016.html>

«Καλαμών». Η Υ.Α. αυτή κατέστησε μη νομίμως τον όρο «Καλαμάτα», ως γενικό προς χρήση για επιτραπέζιες ελιές μη ΠΟΠ από οπουδήποτε στον κόσμο και αν προέρχονται, προκαλώντας παγκόσμια σύγχυση σε βάρος του «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ.

Η μονομερής αυτή ενέργεια καταστρατηγεί το Άρθρο 13.2 ΚΑΝ 1151/12⁵ και το Άρθρο 2.2 ΚΑΝ. 637/2009⁶, ενώ αντιβαίνει και στο Άρθρ. 2.3 του ΚΑΝ. 637/2009 εφόσον η καταχρηστική αυτή ενέργεια έγινε ενάντια στην βούληση του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ένωση Μεσσηνίας που καταχώρισε το προϊόν το 1993 καθώς και υπολοίπων φορέων που εμπλέκονται στην παραγωγή, τυποποίηση και εξαγωγή, είκοσι (20) χρόνια μετά την ευρωπαϊκή καταχώρηση του «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ.

Με τον μη νόμιμο αυτό τρόπο, αναρτήθηκε άμεσα ο όρος «Καλαμάτα» στον Ευρωπαϊκό κατάλογο ποικιλιών FRUMATIS⁷. Άξιο λόγου είναι πως ουδεμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα έχει καταχωρήσει σε εθνικό κατάλογο ποικιλιών ή στο FRUMATIS τον όρο «Καλαμάτα» ως ποικιλία ή συνώνυμο ποικιλίας.

- ii. Αξιοπερίεργο είναι πως μόλις δέκα τέσσερις (14) ημέρες αργότερα, στις **30/12/2016**, με την ΥΑ 3401/144590 (ΦΕΚ 4460/30-12-2016)⁸ ο όρος «Καλαμάτα» διαγράφηκε από συνώνυμο της ποικιλίας «Καλαμών» στο Ελληνικό Μητρώο Ποικιλιών, καταδεικνύοντας το λάθος της αρχικής απόφασης.

Μη νομίμως όμως, στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο FRUMATIS, ο όρος «Καλαμάτα» παρέμεινε ως συνώνυμο της ποικιλίας «Καλαμών». Για το θέμα αυτό κατατέθηκε και σχετική Κοινοβουλευτική Ερώτηση E-005399-17⁹.

- iii. Τελικά, δέκα τέσσερις (14) μήνες αργότερα στις **26/2/2018**, και καθόσον ο όρος «Καλαμάτα» μη νόμιμα παρέμενε στο FRUMATIS, με νέα Υπουργική Απόφαση 331/20735 (ΦΕΚ 648/26.2.2018)¹⁰, το ΥΠΑΑΤ κατέστησε εκ νέου την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης «Καλαμάτα» ως συνώνυμο της ποικιλίας «Καλαμών» στον εθνικό μας κατάλογο ποικιλιών.

Η ανωτέρω συστηματική παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελλάδος από το 2016, ενίσχυσε τη δόλια χρήση της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης «Καλαμάτα» ώστε ελιές από Ευρώπη και κυρίως από τρίτες χώρες να κυκλοφορούν με την εμπορική ονομασία «Kalamata olives» ανταγωνιστικά στο καταχωρισμένο προϊόν ΠΟΠ. Οι ελιές αυτές εισάγονται σε βάρος των Ελλήνων παραγωγών με σημαντικά χαμηλότερη τιμή. Είναι μη πιστοποιημένες ποιότητας, δεν ελέγχονται από αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές, καταστρατηγούν την Ελληνική παράδοση εκατονταετιών, προκαλούν σύγχυση διεθνώς και παραπλανούν καταναλωτές, σε εκμετάλλευση της φήμης του παραδοσιακού και ευρωπαϊκά καταχωρισμένου ΠΟΠ προϊόντος.

Ενάντια στην ανωτέρω Υπουργική Απόφαση που καταστρατηγεί το ενωσιακό δίκαιο, οι παραγωγοί, μεταποιητές, τυποποιητές, εξαγωγείς «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ έχουμε προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας από τον **Μάιο 2018**, αιτούμενοι την ακύρωσή της. Η υπόθεση αναμένεται να εκδικαστεί στις 1 Ιουνίου 2021 μετά από τέσσερις (4) αναβολές. Την ενέργεια μας στηρίζουν η Περιφέρεια Πελοποννήσου, το Επιμελητήριο Μεσσηνίας, ο Δήμος ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ και το σύνολο των Δήμων της Μεσσηνίας (Δήμοι Μεσσήνης, Οιχαλίας, Πύλου Νέστωρος, Τριφυλίας και Δυτικής Μάνης).

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32012R1151>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A02009R0637-20130828>

⁷ <https://ec.europa.eu/frumatis/index.xhtml>

⁸ <https://www.e-nomothesia.gr/kat-agrotike-anaptukse/georgia/upourgike-apophase-3401-144590-2016.html>

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2017-005399-ASW_EL.html

¹⁰ <https://www.e-nomothesia.gr/kat-agrotike-anaptukse/georgia/koine-upourgike-apophase-331-20735-2018.html>

Το πρόβλημα επιδείνωσε σημαντικά το χρηματοδοτούμενο από το CHAFEA πρόγραμμα «Olive You»^{11 12 13 14} συνολικού ύψους 11.1εκ ευρώ, μέσω του οποίου προωθήθηκε ο εμπορικός τύπος «Kalamata olives» ως απλή ποικιλία ελιάς σε δέκα-τρεις (13) χώρες την περίοδο 2017-20. Το OLIVE YOU επιδείνωσε την διεθνή σύγχυση των καταναλωτών σε εκμετάλλευση της φήμης του «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ¹⁵ και οδήγησε σε σημαντική μείωση της τιμής παραγωγού.

Έχουμε επανειλημμένως προσπαθήσει από το 2015 να ζητήσουμε την αρωγή της Επιτροπής για την προστασία της καταχωρισμένης ονομασίας προέλευσης «Καλαμάτα». Σχετικά Κοινοβουλευτικά ερωτήματα αποτελούν τα E-002829/2015¹⁶, E-000459-17¹⁷, E-005399/2017¹⁸ και E-004397/2020¹⁹, γεγονός που καταδεικνύει αδυναμία της Επιτροπής να αντιληφθεί σοβαρά προβλήματα παραγωγών και εμπλεκόμενων μεταποιητών / τυποποιητών / εξαγωγέων Ελιά Καλαμάτας ΠΟΠ στην περίπτωση συστηματικής μη εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας από εθνικές αρχές.

Με μοναδικό συνομιλητή το ΥΠΑΑΤ, η Επιτροπή απάντησε στα ανωτέρω Κοινοβουλευτικά ερωτήματα, θεωρώντας λανθασμένα πως νομίμως καταχωρίστηκε ο όρος «Καλαμάτα» ως συνώνυμο της ποικιλίας «Καλαμών» και αναρτήθηκε στο FRUMATIS από το 2016, ενώ ουδέποτε ενημερώθηκε από το ΥΠΑΑΤ για την προσφυγή παραγωγών και εμπλεκόμενων στην μεταποίηση / τυποποίηση / εξαγωγή «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ στη δικαιοσύνη (ΣτΕ).

Επιπλέον, η Επιτροπή, σαφώς παραπλανημένη, θεωρεί πως η ονομασία προέλευσης «Καλαμάτα» (ονομασία της ιστορικής πόλης ΚΑΛΑΜΑΤΑ) μπορεί να χρησιμοποιείται ελεύθερα εφόσον νομίμως αποτελεί ονομασία συνωνύμου ποικιλίας ελιάς, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ΚΑΝ. 1151/2012 Άρθρο 42, γεγονός που κατηγορηματικά δεν ισχύει. Αποφεύγει δε συστηματικά να απαντήσει ευθέως στο ερώτημα που τίθεται, δηλαδή εάν η χρήση της συγκεκριμένης εμπορικής ονομασίας «Kalamata olives» για ελιές μη ΠΟΠ, είναι σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο προστασίας Γεωγραφικών Ενδείξεων ή αποτελεί άμεση παραβίαση αυτού.

Η καταστρατήγηση της ενωσιακής νομοθεσίας από τις Ελληνικές αρμόδιες αρχές, δυναμιτίζει τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γεωγραφικών Ενδείξεων. Προκαλεί την σύγχυση των καταναλωτών σε διεθνές επίπεδο και αποδυναμώνει την αξιοπιστία των ευρωπαϊκών σημάτων ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ τόσο εντός Ε.Ε., όσο και σε εμπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες όπως αυτή της ΕΕ-MERCOSUR²⁰ όπου λανθασμένα θεωρείται ο όρος «Kalamata» ως ονομασία ποικιλίας (σελ. 25 του Trade part of the EU-Mercosur Association Agreement).

Λόγω της συστηματικής μη εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου εκ μέρους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος επί σειρά ετών, ζητούμε τη συνεισφορά σας για την επίλυση μέσω παρέμβασης της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών για την προστασία του ευρωπαϊκού προϊόντος «ΕΛΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ / ELIA KALAMATAS» ΠΟΠ / PDO.

¹¹ <https://ec.europa.eu/chafea/agri/en/campaigns/european-table-olives-olive-you>

¹² <https://ec.europa.eu/chafea/agri/en/campaigns/european-table-olives-olive-you-0>

¹³ <https://ec.europa.eu/chafea/agri/en/campaigns/european-table-olives-olive-you-1>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/chafea/agri/en/campaigns/european-table-olives>

¹⁵ <http://www.oliveyou-eu.eu/>

¹⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2015-002829-ASW_EL.html

¹⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2017-000459_EL.html

¹⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2017-005399-ASW_EL.html

¹⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-004397-ASW_EL.html

²⁰ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/july/tradoc_158144.%20Trade%20in%20Goods.pdf

Ειδικότερα ζητούμε άμεσα:

1. Την υποστήριξη της Επιτροπής για ανάκληση της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης «Καλαμάτα» από τον εθνικό κατάλογο ποικιλιών της Ελλάδος και τον Ευρωπαϊκό «FRUMATIS». Η μετατροπή του «Καλαμάτα» σε γενικό όρο, συνώνυμο της ποικιλίας ελιάς «Καλαμών», αποτελεί παράβαση του δικαίου της Ε.Ε. και συγκεκριμένα του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 1151/12 Άρθρο 13.2, και του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 637/2019 Άρθρο 2.2 και 2.3.
2. Στην ευρωπαϊκή αγορά διακινούνται ελιές ποικιλίας «Καλαμών» με την επισήμανση KALAMATA OLIVES ή KALAMATA VARIETY OLIVES προκαλώντας σύγχυση καταναλωτών σε βάρος του καταχωρισμένου προϊόντος «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ. Ζητούμε τη θωράκιση του ενωσιακά καταχωρισμένου προϊόντος «Ελιά Καλαμάτας», που διακινείται με την εμπορική ονομασία «Kalamata olives» από το 1900, μέσω της ενημέρωσης όλων των ευρωπαϊκών Αρχών Ελέγχου για αποτροπή εισαγωγών και πώληση «Kalamata olives» που δεν πληρούν προδιαγραφές ΠΟΠ εντός της Ε.Ε..

Η ενέργεια αυτή μπορεί να διεκπεραιωθεί πλήρως σε εύλογο χρονικό διάστημα (2-5 ετών) ώστε να μην δημιουργηθεί εμπορικό πρόβλημα σε επιχειρήσεις της Ε.Ε.. Το ίδιο επιζητούμε και για χώρες όπου η Ε.Ε. έχει υπογράψει, ή πρόκειται να υπογράψει, σχετική εμπορική συμφωνία.
3. Τη θέσπιση ενιαίου ευρωπαϊκού συστήματος, ώστε μικρές ευάλωτες ομάδες παραγωγών προϊόντων ΠΟΠ των οποίων τα συμφέροντα θίγονται από ισχυρούς εμπορικούς θεσμούς (όπως συνδέσμους εξαγωγέων, εμπόρων, αρμοδίων εθνικών αρχών, κ.α.), να μπορούν να καταγγείλουν αθέμιτες πρακτικές και να λαμβάνουν άμεση συμβουλευτική υποστήριξη απ' ευθείας από αρμόδια Διεύθυνση της Ε.Ε., δίχως χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, Κοινοβουλευτικά ερωτήματα, αλλά και νομικές διαμάχες σε επίπεδο κράτους μέλους. Ειδική περίπτωση αποτελεί η καταγγελλόμενη, όπου οι εμπλεκόμενοι παραγωγοί, μεταποιητές, τυποποιητές, εξαγωγείς «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ κινούμε νομικές διαδικασίες ενάντια στην αυθαιρεσία της αρμόδιας κρατικής αρχής (ΥΠΑΑΤ) και επομένως η επικοινωνία της Επιτροπής μόνο με το ΥΠΑΑΤ, δεν πληρεί κριτήρια αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας.
4. Τον έλεγχο του επιδοτούμενου από τον CHAFEA προγράμματος OLIVE YOU που προώθησε σε δέκα-τρεις (13) χώρες την προστατευμένη ονομασία προέλευσης «Καλαμάτα»²¹ ως κοινή ονομασία ποικιλίας ελιάς, εντείνοντας τη διεθνή σύγχυση σε βάρος του ενωσιακά καταχωρισμένου προϊόντος «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ.
5. Την χρηματοδότηση προγράμματος αποκατάστασης της αλήθειας στις δέκα-τρεις (13) χώρες του προγράμματος OLIVE YOU, με σκοπό την πλήρη ενημέρωση καταναλωτών και εξάλειψη κάθε σύγχυσης που προκαλούν προϊόντα με τον εμπορικό τίτλο «Kalamata olives» σε βάρος του «Ελιά Καλαμάτας» ΠΟΠ που διακινείται με την ίδια εμπορική ονομασία από το 1900. Η ενέργεια αυτή προβλέπεται από τον ΚΑΝ 1144/14 Άρθρα 2.2 και 15.2 για την περίπτωση σοβαρής διατάραξης της αγοράς, σύγχυσης και απώλειας εμπιστοσύνης καταναλωτών που προκάλεσε τόσο το πρόγραμμα OLIVE YOU, όσο και η συστηματική μη εφαρμογή του δικαίου της Ε.Ε. από το Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

---

²¹ <http://www.oliveyou-eu.eu/>

Κύριε Δήμαρχε ως εκπρόσωπος της πόλης που έδωσε το όνομα της στο εμβληματικό ΠΟΠ προϊόν «Ελιά Καλαμάτας» και με δεδομένη την ευαισθησία που έχετε δείξει στο να προασπιστείτε τα συμφέροντα τόσο της Πόλης όσο και των παραγωγών και σας ευχαριστούμε για αυτό, σας ζητούμε να ηγηθείτε της προσπάθειας και να αναλάβετε σχετική πρωτοβουλία να ενημερώστε τις αρμόδιες Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες και την Επιτροπή για όσα σας κοινοποιούμε με την καταγγελία μας.

Ευχαριστούμε για την κατανόηση και ευελπιστούμε στην άμεση υποστήριξή σας.

Γεώργιος Λαζόγιαννης

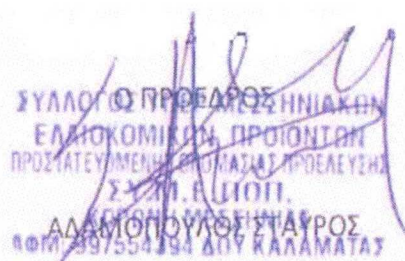
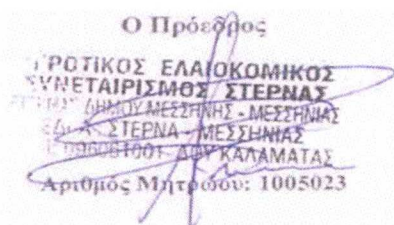
Αγροτικός Ελαιοουργικός Συνεταιρισμός Μεσσηνίας – Η Ένωση (Ένωση Μεσσηνίας) | Φορέας καταχώρισης Ελιά Καλαμάτας ΠΟΠ

Γεώργιος Κόκκινος

Πρόεδρος

Αγροτικός Ελαιοπαραγωγικός Συνεταιρισμός ΝΗΛΕΑΣ

Σταύρος Αδαμόπουλος

Πρόεδρος

Αγροτικός Ελαιοκομικός Συνεταιρισμός Στέρνας

Σύλλογος Υπέρ των Μεσσηνιακών Ελαιοκομικών Προϊόντων ΠΟΠ – ΣΥΜΕΠΟΠ